TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2024. gada 4. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Robežkontrole, patvērums un imigrācija – Direktīva 2008/115/EK – 15. panta 2. punkta b) apakšpunkts – Trešās valsts valstspiederīgā aizturēšana izraidīšanas nolūkā – Direktīva 2013/33/ES – 9. pants – Starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja aizturēšana – Regula (ES) Nr. 604/2013 – 28. pants 2. punkts – Aizturēšana pārsūtīšanas nolūkā – Aizturēšanas nelikumība – Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. un 47. pants

Lietā C-387/24 PPU [*Bouskoura*] [i]

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Rūrmondā, Nīderlande) iesniegusi ar 2024. gada 4. jūnijā lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2024. gada 4. jūnijā, tiesvedībā

C

pret

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*], A. Kumins [*A. Kumin*] un I. Ziemele,

ģenerāladvokāts: A. Rants [*A. Rantos*],

sekretāre: A. Lamote [*A. Lamote*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2024. gada 15. jūlijā tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– C vārdā – *P. H. Hillen* un *R. M. Seth Paul*, *advocaten*,

– Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *A. Hanje*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

[i] Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Baeckelmans*, *A. Katsimerou* un *F. Van Schaik*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2024. gada 5. septembrī tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi (OV 2008, L 348, 98. lpp.), 15. panta 2. punkta trešās daļas b) apakšpunktu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/33/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai (OV 2013, L 180, 96. lpp.), 9. panta 3. punkta otro daļu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.; turpmāk tekstā – "Dublinas III regula), 28. panta 4. punktu, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 6. un 47. pantu.

2 Šīs lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp trešās valsts valstspiederīgo C, pret kuru ir uzsākta atgriešanas procedūra, un *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (tieslietu un drošības valsts sekretārs, Nīderlande, turpmāk tekstā – "valsts sekretārs") par divu šīs amatpersonas noteikto secīgo aizturēšanas pasākumu likumību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2008/115

3 Direktīvas 2008/115 9. apsvērumā noteikts:

"Saskaņā ar Padomes Direktīvu 2005/85/EK (2005. gada 1. decembris) par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu [(OV 2005, L 326, 13. lpp.)], trešās valsts valstspiederīgais, kas ir pieprasījis patvērumu dalībvalstī, nebūtu jāuzskata par personu, kas nelikumīgi uzturas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kamēr nav stājies spēkā negatīvs lēmums par minēto pieprasījumu vai lēmums, ar ko tiek pārtrauktas viņa vai viņas tiesības uz patvēruma meklētāja statusu."

4 Šīs direktīvas 2. panta 1. punktā noteikts:

"Šī direktīva attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā."

5 Minētās direktīvas 15. pantā paredzēts:

"1. Ja vien konkrētajā gadījumā nav iespējams efektīvi piemērot citus pietiekamus, bet vājākus piespiedu līdzekļus, dalībvalstis var aizturēt un turēt apsardzībā tikai to trešās valsts valstspiederīgo, kam paredzēts piemērot atgriešanas procedūras, lai sagatavotos atgriešanai un/vai veiktu izraidīšanas procesu, jo īpaši tad, ja

a) pastāv bēgšanas iespējamība vai

b) attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais izvairās no atgriešanas vai izraidīšanas procesa vai traucē tā sagatavošanu.

Ikviena turēšana apsardzībā ir iespējami īsa un tā turpinās tikai tik ilgi, kamēr veic izraidīšanas pasākumus, un to izpilda ar pienācīgu rūpību.

2. Rīkojumu par turēšanu apsardzībā izdod administratīvās vai tiesas iestādes.

Rīkojumu par turēšanu apsardzībā izdod rakstiski un norāda faktiskos un juridiskos iemeslus.

Ja rīkojumu par turēšanu apsardzībā ir izdevušas administratīvas iestādes, dalībvalstis

a) vai nu paredz rīkojuma par turēšanu apsardzībā likumīguma ātru juridisku pārskatīšanu iespējami īsā laikā no turēšanas apsardzībā sākuma brīža,

b) vai arī nodrošina attiecīgajam trešās valsts valstspiederīgajam tiesības vērsties tiesā, lai tā iespējami īsā laikā lemtu par viņa turēšanas apsardzībā likumību un pieņemtu attiecīgu lēmumu pēc iespējas ātrāk no attiecīgā tiesas procesa sākšanas brīža. Šādā gadījumā dalībvalstis nekavējoties informē attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo par iespēju veikt šādas darbības.

Attiecīgo trešās valsts valstspiederīgo nekavējoties atbrīvo, ja turēšana apsardzībā nav likumīg[a].

3. Visos gadījumos turēšanu apsardzībā pārskata ar pamatotu regularitāti vai nu pēc attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā pieteikuma saņemšanas, vai *ex officio*. Pagarinātas turēšanas apsardzībā gadījumā tiesu iestāde uzrauga minēto pārskatīšanu.

4. Ja izrādās, ka tiesisku vai citu apsvērumu dēļ izraidīšanai vairs nav pamatota iemesla, vai ja 1. punktā noteiktie apstākļi vairs nepastāv, turēšanu apsardzībā vairs neuzskata par pamatotu un attiecīgo personu nekavējoties atbrīvo.

5. Turēšana apsardzībā ir spēkā tik ilgi, kamēr saglabājas 1. punktā noteiktie apstākļi un kamēr tā ir nepieciešama, lai nodrošinātu sekmīgu izraidīšanu. Katra dalībvalsts nosaka ierobežotu turēšanas apsardzībā laikposmu, kas nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus.

6. Dalībvalstis nedrīkst pagarināt 5. punktā minēto termiņu, izņemot pagarinājumu uz ierobežotu laikposmu, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem nepārsniedz papildu divpadsmit mēnešus gadījumos, ja neatkarīgi no to pamatotiem centieniem izraidīšanas procedūra varētu ieilgt šādu iemeslu dēļ:

a) attiecīgais trešās valsts valstspiederīgais atsakās sadarboties vai

b) kavējas vajadzīgo dokumentu saņemšana no trešām valstīm.”

Direktīva 2013/33

6 Direktīvas 2013/33 2. panta h) punktā jēdziens “aizturēšana” ir definēts kā “dalībvalsts veikta pieteikuma iesniedzēja ieslodzīšana noteiktā vietā, kur pieteikuma iesniedzējam vai iesniedzējai ir liegta pārvietošanās brīvība”.

7 Šīs direktīvas 8. panta 1.–3. punktā paredzēts:

“1. Dalībvalstis personu neaiztur tikai tā iemesla dēļ, ka tā ir pieteikuma iesniedzējs saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai [(OV 2013, L 180, 60. lpp.)].

2. Vajadzības gadījumā un pamatojoties uz katras lietas individuālu izvērtējumu, dalībvalstis var pieteikuma iesniedzēju aizturēt, ja citus, mazāk ierobežojošus alternatīvus līdzekļus nav iespējams efektīvi piemērot.

3. Pieteikuma iesniedzēju var aizturēt tikai:

a) lai noteiktu vai pārbaudītu viņa identitāti vai valstspiederību;

b) lai noteiktu tos elementus, kuri ir pamatā viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumam, kurus nevarētu iegūt neaizturot, jo īpaši, ja pastāv pieteikuma iesniedzēja bēgšanas iespējamība;

c) lai procedūras sakarā izlemtu par pieteikuma iesniedzēja tiesībām ieceļot valsts teritorijā;

d) ja viņš ir aizturēts saskaņā ar atgriešanas procedūru atbilstīgi [Direktīvai 2008/115], lai sagatavotu atgriešanu un/vai īstenotu izraidīšanas procesu, un ja attiecīgā dalībvalsts var ar objektīviem kritērijiem pamatot – tostarp to, ka viņam jau bija iespēja piekļūt patvēruma procedūrai –, ka ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka viņš sagatavojis starptautiskās aizsardzības pieteikumu tikai, lai aizkavētu vai traucētu atgriešanas lēmuma izpildi;

e) ja tas nepieciešams valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai;

f) saskaņā ar [Dublinas III regulas] 28. pantu [..].

Aizturēšanas pamatus nosaka valsts tiesību aktos.”

8 Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punktā ir noteikts:

“Ja aizturēšanas rīkojumu izdod administratīvās iestādes, dalībvalstis nodrošina aizturēšanas likumības ātru juridisku pārskatīšanu, to veicot *ex officio* un/vai pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma. Ja šādu aizturēšanas likumības pārskatīšanu veic *ex officio*, lēmumu pieņem pēc iespējas drīzāk kopš aizturēšanas. Ja pārskatīšanu veic pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma, par to nolemj pēc iespējas drīzāk kopš attiecīgās procedūras sākuma. Dalībvalstis valsts tiesību aktos attiecīgi nosaka laikposmu, kurā ir jāveic *ex officio* juridiskā pārskatīšana un/vai juridiskā pārskatīšana pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma.

Ja juridiskās pārskatīšanas rezultātā tiek konstatēts, ka aizturēšana ir nelikumīga, attiecīgo pieteikuma iesniedzēju nekavējoties atbrīvo.”

Dublinas III regula

9 Dublinas III regulas 28. panta 2. un 4. punkts ir izteikti šādi:

“2. Ja pastāv būtiska personas bēgšanas iespējamība, dalībvalstis var aizturēt attiecīgo personu, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras saskaņā ar šo regulu, balstoties uz individuālu izvērtējumu, un tiktāl, ciktāl aizturēšana ir samērīga, un nav iespējams efektīvi piemērot citus mazāk stingrus alternatīvus pasākumus.

3. Aizturēšanu veic uz iespējami īsāku laikposmu un ne ilgāk kā uz laiku, kas saprātīgi uzskatāms par nepieciešamu, lai ar pienācīgu rūpību izpildītu vajadzīgās administratīvās procedūras, līdz ir pabeigta pārsūtīšana saskaņā ar šo regulu.

Ja persona tiek aizturēta saskaņā ar šo pantu, uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanas termiņš nepārsniedz vienu mēnesi no pieteikuma iesniegšanas. Dalībvalsts, kas veic procedūru saskaņā ar šo regulu, šādos gadījumos lūdz atbildēt steidzami. Šādu atbildi sniedz divās nedēļās no pieprasījuma saņemšanas. Atbildes nesniegšana divās nedēļās ir pielīdzināma pieprasījuma akceptam un ietver pienākumu uzņemt vai uzņemt atpakaļ personu, tostarp veikt atbilstošus pasākumus saistībā ar tās ierašanos.

Ja persona tiek aizturēta saskaņā ar šo pantu, minētās personas pārsūtīšanu no pieprasījuma iesniedzējas dalībvalsts uz atbildīgo dalībvalsti veic, cik drīz vien praktiski iespējams un vēlākais sešās nedēļās no brīža, kad cita dalībvalsts ir netieši vai tieši akceptējusi pieprasījumu uzņemt vai uzņemt atpakaļ attiecīgo personu, vai no brīža, kad pārsūdzībai vai pārskatīšanai vairs nav apturoša spēka saskaņā ar 27. panta 3. punktu.

Ja pieprasījuma iesniedzēja dalībvalsts neievēro termiņus uzņemšanas vai atpakaļuzņemšanas pieprasījuma iesniegšanai vai ja pārsūtīšana netiek veikta trešajā daļā minētajā sešu nedēļu termiņā, personu vairs neaiztur. Attiecīgi turpina piemērot 21., 23., 24. un 29. pantu.

4. Attiecībā uz aizturēšanas nosacījumiem un aizturētām personām piemērojamām garantijām, lai nodrošinātu pārsūtīšanas procedūras uz atbildīgo dalībvalsti, piemēro [Direktīvas 2013/33] 9., 10. un 11. pantu.”

Nīderlandes tiesības

10 2000. gada 23. novembra *Vreemdelingenwet* 2000 (2000. gada Ārvalstnieku likums; *Stb*. 2000, Nr. 495; turpmāk tekstā – “Ārvalstnieku likums”) 59.a panta 1. punktā paredzēts, ka ārvalstniekus, kuriem piemērojama Dublinas III regula, ievērojot šīs regulas 28. pantu, var aizturēt, lai viņus pārsūtītu uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par Nīderlandes teritorijā iesniegtā starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu.

11 Šī likuma 59. panta 1. punkta ievaddaļā un a) apakšpunktā noteikts, ka attiecībā uz ārvalstnieku, kurš valstī uzturas nelikumīgi, valsts sekretārs var izdot aizturēšanas lēmumu – ja to prasa sabiedriskās kārtības vai valsts drošības intereses –, lai viņu izraidītu no Nīderlandes teritorijas.

12 Minētā likuma 94. panta 1. un 6. punkts ir izteikts šādi:

"1. Ja [valsts sekretārs] ir pieņēmis lēmumu, ar ko nosaka brīvības atņemšanas pasākumu, kas paredzēts [..] 6., 6.a, 58., 59., 59.a un 59.b pantā, viņš informē [kompetento tiesu] par lēmumu ne vēlāk kā divdesmit astotajā dienā pēc šī lēmuma paziņošanas, ja vien ārvalstnieks jau nav pats cēlis prasību. Tiklīdz tiesai ir paziņots, tiek uzskatīts, ka ārvalstnieks ir cēlis prasību par lēmumu, ar ko nosaka brīvības atņemšanas pasākumu. Prasībā tiek prasīta arī kompensācija.

[..]

6. Ja tiesa uzskata, ka attiecīgā pasākuma piemērošana vai izpilde ir pretrunā šim likumam, vai ja, izsvērusi visas iesaistītās intereses, tā uzskata, ka šis pasākums nav pamatots, tad tā prasību apmierina. Šādā gadījumā tiesa izdod rīkojumu atcelt pasākumu vai grozīt tā izpildes kārtību."

13 Šī paša likuma 96. panta 1. un 3. punktā ir paredzēts:

"1. Ja prasība saskaņā ar 94. pantu tiek atzīta par nepamatotu un ārvalstnieks ceļ prasību, ar ko tiek apstrīdēta brīvības atņemšanas termiņa pagarināšana, tiesa izbeidz iepriekšējo izmeklēšanu vienas nedēļas laikā pēc prasības pieteikuma saņemšanas. Atkāpjoties no *Algemene wet bestuursrecht* [(Vispārējais administratīvo tiesību likums)] 8:57. panta, tiesa bez lietas dalībnieku piekrišanas var arī nolemt, ka tiesas izmeklēšana netiks veikta.

[..]

3. Ja tiesa uzskata, ka attiecīgā pasākuma piemērošana vai izpilde ir pretrunā šim likumam, vai ja, izsvērusi visas iesaistītās intereses, tā uzskata, ka šis pasākums nav pamatots, tā prasību apmierina. Šādā gadījumā tiesa izdod rīkojumu atcelt pasākumu vai grozīt tā izpildes kārtību."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

14 2024. gada 2. maijā attiecībā uz C tika pieņemts aizturēšanas pasākums saskaņā ar Ārvalstnieku likuma 59.a panta 1. punktu (turpmāk tekstā – "pirmais aizturēšanas pasākums"). Pieņemot šo lēmumu, valsts sekretārs uzskatīja, pirmkārt, ka C var ietilpt Dublinas III regulas piemērošanas jomā, otrkārt, ka viņš rada būtisku risku sabiedriskajai kārtībai bēgšanas iespējamības dēļ un, treškārt, ka Spānijas Karaliste ir par viņa starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgā dalībvalsts. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka aizturēšana ieinteresētajai personai tika piemērota, lai to pārsūtītu uz šo dalībvalsti.

15 2024. gada 3. maijā Nīderlandes Karaliste lūdza Spānijas iestādēm uzņemt atpakaļ C, pamatojoties uz Dublinas III regulas 18. panta 1. punkta a) apakšpunktu. Minētās iestādes šo lūgumu 2024. gada 14. maijā noraidīja.

16 Valsts sekretārs 2024. gada 17. maijā plkst. 14.51 attiecībā uz C pieņēma atgriešanas lēmumu, norādot Maroku kā galamērķa valsti. Uzskatot, ka pastāv risks, ka attiecīgā persona, kura valstī uzturas nelikumīgi, varētu aizbēgt pirms tās izraidīšanas, valsts sekretārs pēc tam plkst. 14.52 pieņēma aizturēšanas pasākumu, pamatojoties uz Ārvalstnieku likuma 59. panta 1. punkta ievadu un a) apakšpunktu (turpmāk tekstā – "otrais aizturēšanas pasākums"). Šis pasākums joprojām ir spēkā. Tajā pašā dienā plkst. 14.55 valsts sekretārs atsauca pirmo aizturēšanas pasākumu.

17 Ieinteresētā persona cēla divas prasības par pirmo un otro aizturēšanas pasākumu *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Rūrmondā, Nīderlande), kas ir iesniedzējtiesa.

18 C minētajā tiesā apgalvo, ka pirmais aizturēšanas pasākums ir kļuvis nelikumīgs 2024. gada 14. maijā, proti, dienā, sākot no kuras – tā kā Spānijas Karaliste bija atteikusies viņu uzņemt atpakaļ – šo pasākumu vairs nevarēja pamatot ar attiecīgās personas pārsūtīšanu uz šo dalībvalsti. Sākot no šīs dienas, pamatojoties uz *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo lietu palāta, Nīderlande) judikatūru, valsts sekretāra rīcībā esot bijušas 48 stundas, lai noteiktu ieinteresētās personas paturēšanu apcietinājumā, balstoties uz citu pamatojumu, nevis to, ar kuru tika pamatots pirmais aizturēšanas pasākums. Šajā gadījumā šis termiņš neesot ticis ievērots, jo valsts sekretārs otro aizturēšanas pasākumu pieņēma tikai 2024. gada 17. maijā. Tāpēc viņa aizturēšana nevarēja turpināties un viņš bija jāatbrīvo pirms otrā aizturēšanas pasākuma pieņemšanas.

19 Valsts sekretārs iesniedzējtiesā apgalvo, ka pirmā aizturēšanas pasākuma nelikumība neietekmē otrā aizturēšanu pasākuma – kas autonomi pamato, ka ieinteresētās personas aizturēšana turpinās, – likumību. Valsts sekretārs, atzīdams, ka pastāv kļūda, kas ietekmē pirmo aizturēšanas pasākumu, un piedāvādams C 100 EUR kā atlīdzību, lai kompensētu viņam piemēroto nelikumīgo aizturēšanu, norāda, ka pirmais aizturēšanas pasākums jau tika atsaukts brīdī, kad iesniedzējtiesā tika celta prasība, un ka tāpēc šo pasākumu nevar atcelt.

20 Iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar valsts praksi, ko apstiprina *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo lietu palāta) judikatūra, attiecībā uz trešās valsts valstspiederīgo pieņemta aizturēšanas pasākuma nelikumība principā nevar ietekmēt vēlāk attiecībā uz viņu pieņemta aizturēšanas pasākuma likumību, tāpēc kompetentā tiesa nevar atbrīvot šo valstspiederīgo, pamatojoties uz minēto nelikumību. Šī prakse un judikatūra turklāt ir saderīga ar Ārvalstnieku likuma 59., 59.a, 94. un 96. pantu, kuros nav skaidri paredzēts kompetentās tiesu iestādes pienākums nekavējoties atbrīvot attiecīgo personu, ja tā uzskata, ka tās aizturēšana ir nelikumīga.

21 Tomēr iesniedzējtiesa atgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2008/115 15. panta 2. punktu, kā arī Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punktu ieinteresētā persona nekavējoties jāatbrīvo, ja izrādās, ka tās aizturēšana ir nelikumīga.

22 Ņemot vērā šajās tiesību normās paredzēto tūlītējas atbrīvošanas pienākumu, iesniedzējtiesa vaicā, vai tai būtu jāatbrīvo attiecīgā persona – pat tad, ja aizturēšanas pasākums, pamatojoties uz kuru šai personai šobrīd ir atņemta brīvība, nav nelikumīgs, – tikai tāpēc vien, ka iepriekš pieņemtais aizturēšanas pasākums, saskaņā ar kuru minētajai personai tika atņemta brīvība, vairs neatbilst likumības nosacījumiem.

23 Šajā ziņā tā norāda, pirmkārt, ka šis jautājums nozīmē, ka jānosaka, vai kompetentās tiesu iestādes pārbaudes priekšmets ir "aizturēšanas" nosacījums vai arī šai iestādei pārbaude jāattiecina tikai uz spēkā esošā aizturēšanas pasākuma iespējami nelikumīgo raksturu. Iesniedzējtiesas ieskatā pēdējā minētajā gadījumā iespēja atbrīvot ieinteresēto personu galu galā būtu atkarīga no brīža, kad tā apgalvo, ka šis pasākums ir nelikumīgs, un apstāklis, ka aizturēšana pagātnē ir bijusi nelikumīga, neesot nozīmīgs elements kompetentās tiesu iestādes analīzē. Šādā gadījumā iesniedzējtiesa nevarētu garantēt Hartas 47. pantā nostiprinātās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

24 Otrkārt, minētā tiesa atgādina, ka Savienības tiesībās neesot paredzēta iespēja turpināt aizturēšanu administratīvu iemeslu dēļ vai lai sagatavotu jauna pasākuma pieņemšanu, bet esot noteikta tūlītēja trešās valsts valstspiederīgā, kura aizturēšana ir nelikumīga, atbrīvošana neatkarīgi no brīža, kad tiek pārbaudīta šīs aizturēšanas likumība.

25 Treškārt, iesniedzējtiesa norāda, ka saskaņā ar *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Valsts padomes Administratīvo lietu palāta) judikatūru tiesību tikt atbrīvotam būtiska pārkāpuma gadījumā ir iespējams atkāpties no noteikuma, saskaņā ar kuru pirmā aizturēšanas pasākuma nelikumība neietekmē otrā aizturēšanas pasākuma likumību.

26 Iesniedzējtiesas ieskatā Hartas 6. pantā nostiprināto tiesību uz brīvību, kā arī tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā fundamentālais raksturs liek uzskatīt, ka ikviena aizturēšana, kas noteikta saskaņā ar nelikumīgu aizturēšanas pasākumu, ietver šo tiesību smagu pārkāpumu. Tādējādi attiecīgā ieinteresētā persona ir nekavējoties jāatbrīvo, ja aizturēšana pagātnē ir bijusi nelikumīga, pat ja kompetentā iestāde šo nelikumību galu galā ir novērsusi.

27 Šādā kontekstā kompensācijas izmaksa negarantē Hartas 6. un 47. pantā nostiprināto tiesību pienācīgu aizsardzību. Nosakot ieinteresētajai personai piešķiramās kompensācijas summu, būtu jāņem vērā aizturēšanas nelikumības ilgums un smagums.

28 Šajā gadījumā, tā kā ieinteresētā persona, neraugoties uz pirmā aizturēšanas pasākuma prettiesiskumu, tika aizturēta ilgāk par 48 stundām un tā kā otrais aizturēšanas pasākums tika pieņemts tikai pēc pirmā pasākuma atsaukšanas, vienīgi tūlītēja attiecīgās personas atbrīvošana ļautu pienācīgi aizsargāt tās tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā.

29 Šādos apstākļos *rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond* (Hāgas tiesa, tiesas sēžu vieta Rūrmondā) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“Vai [Direktīvas 2008/115] 15. panta 2. punkta [trešās daļas] ievaddaļa un b) apakšpunkts, [Direktīvas 2013/33] 9. panta 3. punkts un [Dublinas III regulas] 28. panta 4. punkts kopsakarā ar [Hartas] 6. pantu un 47. pantu jāinterpretē tā, ka tiesu iestādei vienmēr ir pienākums tūlīt atbrīvot aizturēto personu, ja aizturēšana ir bijusi vai ir kļuvusi nelikumīga, kamēr bez pārtraukuma tiek izpildīti vairāki secīgi aizturēšanas pasākumi?”

Par lūgumu piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību

30 Iesniedzējtiesa šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu ir lūgusi piemērot steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, kas paredzēta Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23.a panta pirmajā daļā un Tiesas Reglamenta 107. pantā.

31 Šī lūguma pamatojumam iesniedzējtiesa vispirms apgalvoja, ka prejudiciālais jautājums attiecas uz tiesību normām, kas ietilpst vienā no LESD trešās daļas V sadaļā ietvertajām jomām. Papildus minētā tiesa norādīja, ka C aizturēšana turpinājās kopš 2024. gada 2. maija. Visbeidzot – Tiesas atbildei uz prejudiciālo jautājumu esot izšķiroša nozīme, lai izlemtu, vai tai pašai tiesai saskaņā ar Savienības tiesībām ir pienākums nekavējoties atbrīvot ieinteresēto personu.

32 Pirmkārt, jākonstatē, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Direktīvas 2008/115 tiesību normas, Direktīvas 2013/33 tiesību normas, kā arī Dublinas III regulas tiesību normas interpretāciju. Ciktāl uz šīm direktīvām un regulu attiecas LESD trešās daļas V sadaļa par

brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu var tikt piemērota steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23.a panta pirmo daļu un Tiesas Reglamenta 107. panta 1. punktu.

33 Otrkārt, saistībā ar steidzamības nosacījumu jāuzsver, ka šis nosacījums citastarp ir izpildīts, ja personai, uz kuru attiecas pamatlieta, šobrīd ir atņemta brīvība un ja tās paturēšana apcietinājumā ir atkarīga no pamatlietas atrisinājuma, precizējot, ka šīs personas situācija ir vērtējama tāda, kāda tā ir dienā, kad tiek izskatīts pieteikums par steidzamības tiesvedības piemērošanu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu (spriedums, 2024. gada 29. jūlijs, *Breian*, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas atspoguļotajiem faktiem izriet, ka faktiski C brīvība ir atņemta kopš 2024. gada 2. maija un ka dienā, kad tika izskatīts pieteikums par steidzamības tiesvedības piemērošanu lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu, viņš joprojām atradās nebrīvē. Turklāt iesniedzējtiesa norādīja, ka atkarībā no Tiesas atbildes uz prejudiciālo jautājumu tā varētu atbrīvot šo personu.

35 Šādos apstākļos Tiesas pirmā palāta pēc tiesneša referenta priekšlikuma, uzklausījusi ģenerāladvokātu, 2024. gada 14. jūnijā nolēma apmierināt iesniedzējtiesas pieteikumu par steidzamības tiesvedības piemērošanu šim lūgumam sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par prejudiciālo jautājumu

36 Ievadā jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātajā sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūrā Tiesai jāsniedz valsts tiesai lietderīga atbilde, kas atļautu izlemt tās izskatīšanā esošo lietu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā jāpārformulē tai uzdotie jautājumi. Šajā ziņā tai no visas valsts tiesas sniegtās informācijas un tostarp no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma jānodala tie Savienības tiesību elementi, kuriem, ņemot vērā strīda priekšmetu, ir nepieciešama interpretācija (spriedums, 2024. gada 30. aprīlis, M.N. (*EncroChat*), C-670/22, EU:C:2024:372, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Šajā ziņā, kā izriet no ģenerāladvokāta secinājumu 53. punkta, jānorāda, ka, lai gan prejudiciālajā jautājumā iesniedzējtiesa atsaucas tikai uz Direktīvas 2008/115 15. panta 2. punktu, šajā lietā nozīme ir arī 15. panta 4. punktam, ciktāl tajā ir prasīts nekavējoties atbrīvot attiecīgo personu, ja 15. panta 1. punktā noteiktie apstākļi vairs nepastāv un ja aizturēšana vairs nav pamatota.

38 Šādā kontekstā vēl jāprecizē, ka šajā lietā Tiesai netiek jautāts par Nīderlandes tiesībās paredzētā un šī sprieduma 18. punktā minētā 48 stundu termiņa saderību ar Savienības tiesībām. Tāpēc nav jāizvērtē jautājums, vai ar Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punktā, uz kuru ir atsauce Dublinas III regulas 28. panta 4. punktā, paredzēto pienākumu "nekavējoties" atbrīvot ieinteresēto personu, ir saderīga tāda valsts prakse, kas ļauj kompetentajām iestādēm aizturēt starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju ne ilgāk kā 48 stundas pēc tāda apstākļa iestāšanās, kas nosaka uz šīs regulas pamata pieņemtā aizturēšanas pasākuma nelikumību.

39 Šāds vērtējums būtībā attiecas uz iemesliem, kas var pamatot, balstoties uz Dublinas III regulu pieņemtā aizturēšanas pasākuma nelikumību, lai gan šajā gadījumā iesniedzējtiesa balstās uz pieņēmumu, ka pirmais aizturēšanas pasākums ir nelikumīgs un tā vēlas noteikt, vai šāda nelikumība ietekmē otrā aizturēšanas pasākuma, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2008/115, likumību. Turklāt nav strīda par to, ka pirmā aizturēšanas pasākuma

nelikumība iesniedzējtiesas ieskatā izriet nevis no šī 48 stundu termiņa iespējamās nesaderības ar pienākumu nekavējoties atbrīvot attiecīgo personu, bet gan no tā, ka otrais aizturēšanas pasākums tika pieņemts 24 stundas pēc minētā termiņa beigām.

40 Šādos apstākļos jākonstatē, ka ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2008/115 15. panta 2. un 4. punkts, Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punkts un Dublinas III regulas 28. panta 4. punkts, lasot tos Hartas 6. un 47. panta gaismā, jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā kompetentajai tiesu iestādei nav paredzēts pienākums izdot rīkojumu atbrīvot trešās valsts valstspiederīgo, kurš aizturēts saskaņā ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Direktīvu 2008/115, jo šī persona, kuras aizturēšana sākotnēji tika noteikta ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Dublinas III regulu, netika nekavējoties atbrīvota pēc tam, kad tika konstatēts, ka šis pēdējais pasākums bija kļuvis nelikumīgs.

41 Šajā ziņā jāatgādina, ka jebkura trešās valsts valstspiederīgā aizturēšana, vai tā būtu saskaņā ar Direktīvu 2008/115 atgriešanas procedūrā pēc nelikumīgas uzturēšanās vai Direktīvu 2013/33 starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanas ietvaros, vai arī saskaņā ar Dublinas III regulu saistībā ar šādas aizsardzības pieteikuma iesniedzēja pārsūtīšanu uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par viņa pieteikuma izskatīšanu, ir būtiska iejaukšanās Hartas 6. pantā paredzētajās tiesībās uz brīvību (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 72. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

42 Kā paredzēts Direktīvas 2013/33 2. panta h) punktā, aizturēšanas pasākums ir pieteikuma iesniedzēja ieslodzīšana noteiktā vietā. No šīs tiesību normas formulējuma, tapšanas vēstures un konteksta – turklāt ņemot vērā, ka tās saturs ir attiecināms uz Direktīvā 2008/115 un Dublinas III regulā ietverto jēdzienu "aizturēšana", – izriet, ka aizturēšana nozīmē, ka attiecīgajai personai pastāvīgi jāuzturas norobežotā un slēgtā teritorijā, tādējādi izolējot šo personu no pārējiem iedzīvotājiem un liedzot tai pārvietošanās brīvību (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 73. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

43 Paturot prātā, cik būtiska ir šī iejaukšanās Hartas 6. pantā nostiprinātajās tiesībās uz brīvību un ņemot vērā šo tiesību nozīmīgumu, kompetentajām valsts iestādēm atzītās pilnvaras aizturēt trešo valstu valstspiederīgos ir stingri reglamentētas. Tādējādi aizturēšanas pasākums var tikt noteikts vai saglabāts, tikai ievērojot vispārīgus un abstraktus noteikumus, kuros ir paredzēti tā nosacījumi un kārtība (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 75. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

44 Ja izrādās, ka aizturēšanas likumības nosacījumi, kas paredzēti Direktīvā 2008/115, Direktīvā 2013/33 un Dublinas III regulā, kā arī valsts tiesību normās, ar kurām tās tiek īstenotas, nav bijuši vai vairs netiek izpildīti, attiecīgā persona, kā to turklāt skaidri norāda Savienības likumdevējs Direktīvas 2008/115 15. panta 2. punkta ceturtajā daļā un 4. punktā un Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punkta otrajā daļā, ir nekavējoties jāatbrīvo (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 79. punkts).

45 Vispārīgajos un abstraktajos noteikumos, par kuriem ir runa šī sprieduma 43. punktā, kā Savienības kopīgie standarti ir ietverti aizturēšanas nosacījumi, kuri, pirmkārt, attiecībā uz tāda trešās valsts valstspiederīgā aizturēšanu, kurš dalībvalstī uzturas nelikumīgi, ir paredzēti

Direktīvas 2008/115 15. panta 1. punktā, 2. punkta otrajā daļā, kā arī 4.–6. punktā. Otrkārt, saistībā ar situāciju, kad trešās valsts valstspiederīgais ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, atbilstošie noteikumi ir paredzēti Direktīvas 2013/33 8. panta 2. un 3. punktā un 9. panta 1., 2. un 4. punktā un, ja runa ir par aizturēšanu, kas noteikta saistībā ar šādas aizsardzības pieteikuma iesniedzēja pārsūtīšanu uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par viņa pieteikuma izskatīšanu saskaņā ar Dublinas III regulu, šīs regulas 28. panta 2.–4. punktā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 76. punkts). Jāatgādina arī, ka Dublinas III regulas 28. panta 4. punktā ir skaidri paredzēts, ka Direktīvas 2013/33 9. pants ir piemērojams pārsūtīšanas procedūrās, kuras reglamentē šī pēdējā minētā regula.

46 Attiecībā uz jautājumu, vai tāda pasākuma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja aizturēšanu nelikumība, kas pieņemts, pamatojoties uz Dublinas III regulu, ar nolūku šo pieteikuma iesniedzēju pārsūtīt uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par viņa pieteikuma izskatīšanu, ietekmē tāda vēlāka aizturēšanas pasākuma likumību, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2008/115 un attiecībā uz šo personu, kuras aizturēšana turpinājās un kurai vairs nav starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja statusa, bet kuru turpmāk var uzskatīt par trešās valsts valstspiederīgo, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, pirmām kārtām, jāuzsver, ka aizturēšana izraidīšanas nolūkā, ko reglamentē Direktīva 2008/115, un patvēruma meklētāja aizturēšana, it īpaši saskaņā ar Direktīvu 2013/33 un piemērojamajām valsts tiesību normām, ietilpst atšķirīgās tiesiskajās sistēmās (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2009. gada 30. novembris, *Kadzoev*, C-357/09 PPU, EU:C:2009:741, 45. punkts).

47 Tādējādi trešās valsts valstspiederīgā, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, aizturēšanas pasākumā, kas pieņemts viņa atgriešanas nolūkā, jāievēro no Direktīvas 2008/115 izrietošie noteikumi. Savukārt aizturēšanas pasākumā, kas pieņemts attiecībā uz starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju, jāievēro noteikumi, kuri izriet no Direktīvas 2013/33 un Dublinas III regulas.

48 Turklāt Direktīvas 2008/115 15. panta 2. un 4. punkts neattiecas, kā arī tajā nav atsauces uz aizturēšanas likumības nosacījumiem, kuri noteikti saskaņā ar Direktīvas 2013/33 8. un 9. pantu, kā arī Dublinas III regulas 28. pantu, kas reglamentē starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja aizturēšanu.

49 Otrām kārtām, no Direktīvas 2008/115 2. panta 1. punkta, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 9. apsvērumu, izriet, ka tā attiecas uz trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā, un ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs nebūtu jāuzskata par personu, kas nelikumīgi uzturas tās dalībvalsts teritorijā, kurā viņš ir iesniedzis starptautiskās aizsardzības pieteikumu, kamēr nav stājies spēkā negatīvs lēmums par šo pieteikumu vai lēmums, ar ko tiek izbeigtas viņa tiesības uz patvēruma meklētāja statusu. Tiesa turklāt ir nospriedusi, ka Direktīva 2008/115 nav piemērojama trešo valstu valstspiederīgajam, kurš ir iesniedzis starptautiskas aizsardzības pieteikumu Direktīvas 2013/32 izpratnē, laikposmā no minētā pieteikuma iesniegšanas brīža līdz lēmuma par šo pieteikumu pieņemšanas pirmajā instance brīdim vai – attiecīgajā gadījumā – līdz prasības, kas celta par minēto lēmumu, izskatīšanas pabeigšanai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 30. maijs, *Arslan*, C-534/11, EU:C:2013:343, 49. punkts).

50 No tā izriet, ka starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējs, ciktāl viņam ir šāds statuss, nevar tikt aizturēts saskaņā ar Direktīvu 2013/33 vai Dublinas III regulu un vienlaikus saskaņā ar Direktīvu 2008/115 kā trešās valsts valstspiederīgais, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi.

51 Trešām kārtām, kā izriet no ģenerāladvokāta secinājumu 58., 59. un 61. punkta, aizturēšanas pasākums saskaņā ar Direktīvu 2008/115 var tikt pieņemts pēc aizturēšanas, kas īstenota saskaņā ar Direktīvu 2013/33 vai Dublinas III regulu. Lai arī Direktīva 2008/115 uz patvēruma pieteikuma izskatīšanas procedūras laiku nav piemērojama, tas nekādi nenozīmē, ka tādēļ galīgi tiks izbeigta atgriešanas procedūra, kas var turpināties gadījumā, ja patvēruma pieteikums tiks noraidīts. Ja dalībvalstis nevarētu novērst, ka ieinteresētā persona, iesniedzot patvēruma pieteikumu, var automātiski panākt savu atbrīvošanu, tiktu apdraudēts šīs direktīvas mērķis, proti, trešo valstu valstspiederīgo, kas nelikumīgi uzturas dalībvalsts teritorijā, efektīva atgriešana (spriedums, 2013. gada 30. maijs, *Arslan*, C-534/11, EU:C:2013:343, 60. punkts).

52 Turklāt attiecībā uz iespēju turpināt trešās valsts valstspiederīgā aizturēšanu Tiesa ir nospriedusi, ka šis Direktīvas 2008/115 mērķis tiktu apdraudēts, ja dalībvalstīm nebūtu iespējas, piemērojot brīvības atņemšanu, novērst to, ka persona, kura tiek turēta aizdomās par nelikumīgu uzturēšanos, aizbēg, vēl pirms ir radusies iespēja noskaidrot tās situāciju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 6. decembris, *Achughbabian*, C-329/11, EU:C:2011:807, 30. punkts).

53 Šādos apstākļos jākonstatē, ka tāda pasākuma par starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja aizturēšanu nelikumība, kas pieņemts, pamatojoties uz Dublinas III regulu, ar nolūku šo pieteikuma iesniedzēju pārsūtīt uz dalībvalsti, kura ir atbildīga par viņa pieteikuma izskatīšanu, principā neietekmē tāda vēlāka aizturēšanas pasākuma likumību, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2008/115 un attiecībā uz šo personu, kuras aizturēšana turpinājās un kurai vairs nav starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēja statusa, bet kuru turpmāk var uzskatīt par trešās valsts valstspiederīgo, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi. Tāpēc kompetentajai tiesu iestādei nav pienākuma nekavējoties atbrīvot minēto personu tikai tāpēc vien, ka iepriekšējais aizturēšanas pasākums, kas pieņemts, pamatojoties uz Dublinas III regulu, ir nelikumīgs.

54 Katrā ziņā jāprecizē – kā izriet no Tiesas judikatūras –, ka brīvības atņemšanas pasākuma saglabāšana, lai tā atbilstu mērķim aizsargāt indivīdu pret patvaļību, tostarp nozīmē, ka tai nedrīkst piemist ne vismazākais ļaunticības vai krāpšanas no iestāžu puses elements, ka tā atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī, 5. panta 1. punkta atbilstošajā daļā atļautajiem ierobežojumiem un ka pastāv samērīgums starp izvirzīto pamatu un attiecīgo brīvības atņemšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 15. februāris, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, 81. punkts).

55 Šī sprieduma 53. punktā izdarīto secinājumu neatspēko iesniedzējtiesas apsvērums, saskaņā ar kuru kompensācijas piešķiršana personai, kura ir nelikumīgi aizturēta, nenozīmē, ka tiktu pienācīgi novērsts nodarītais tiesību uz brīvību pārkāpums, un nenodrošina Hartas 47. pantā nostiprināto tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā aizsardzību.

56 Protams, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai dalībvalstīm saskaņā ar Hartas 47. pantu jānodrošina no Savienības tiesību sistēmas izrietošo individuālo tiesību efektīva aizsardzība tiesā (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 81. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

57 Šajā ziņā Savienības likumdevējs ir paredzējis ne vien kopīgus materiālos standartus, bet ieviesis arī kopīgus procesuālos standartus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka katrā dalībvalstī pastāv sistēma, kas ļauj kompetentajai tiesu iestādei vajadzības gadījumā pēc *ex officio* pārbaudes atbrīvot attiecīgo personu, tiklīdz izrādās, ka tās aizturēšana nav vai vairs nav likumīga. Lai šāda aizsardzības sistēma efektīvi nodrošinātu atbilstību stingrajiem nosacījumiem, kuriem jāatbilst Direktīvā 2008/115, Direktīvā 2013/33 vai Dublinas III regulā minētā aizturēšanas pasākuma likumībai,

kompetentajai tiesu iestādei jābūt iespējai lemt par visiem faktiskajiem un juridiskajiem elementiem, kas ir būtiski šīs likumības pārbaudei. Šajā nolūkā tai jāvar ņemt vērā faktiskos apstākļus un pierādījumus, kurus iesniegusi administratīvā iestāde, kas ir izdevusi sākotnējo aizturēšanas rīkojumu (spriedums, 2022. gada 8. novembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Aizturēšanas pārbaude pēc savas ierosmes), C-704/20 un C-39/21, EU:C:2022:858, 86. un 87. punkts).

58 Tomēr, pirmkārt, attiecībā uz tiesībām uz brīvību, kā ģenerāladvokāts būtībā norādījis secinājumu 73. punktā, iepriekš izpildīta aizturēšanas pasākuma nelikumības konstatēšana visos gadījumos nenozīmē attiecīgās personas tūlītēju atbrīvošanu (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2013. gada 10. septembris, G. un R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 39. un 40. punkts), kas tai ļauj atjaunot tās tiesības, ja šāda atjaunošana vairs nav praktiski iespējama, jo šīs personas aizturēšanas turpināšana ir pienācīgi pamatota ar citu autonomu tiesisko pamatu. Principā šī iemesla dēļ personām, kuras tikušas nepamatoti aizturētas, jāparedz kompensācija, lai atlīdzinātu kaitējumu, kas nodarīts brīvības atņemšanas dēļ.

59 Otrkārt, attiecībā uz Hartas 47. pantā nostiprinātajām tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā jānorāda, kā tiesas sēdē apstiprināja Nīderlandes valdība, ka iesniedzējtiesa var uzdot valsts sekretāram izmaksāt lielāku kompensācijas summu nekā tā, ko šajā gadījumā konkrēti tas ir piedāvājis. Tādējādi apstāklis, ka valsts sekretārs ir piedāvājis 100 EUR kā atlīdzību par C nodarīto kaitējumu tādēļ, ka valsts tiesībās paredzētais atbrīvošanas termiņš pārsniedza 24 stundas, pats par sevi nešķiet pietiekams, lai pierādītu šo tiesību pārkāpumu šai lietai raksturīgajos apstākļos.

60 Visbeidzot jāatgādina, ka to iemeslu dēļ, kas lika izdarīt šī sprieduma 53. punktā formulēto secinājumu, tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkotie pirmā aizturēšanas pasākuma nelikumība principā nevar ietekmēt otrā aizturēšanas pasākuma – kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2008/115, – likumību.

61 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apstākļus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2008/115 15. panta 2. un 4. punkts, Direktīvas 2013/33 9. panta 3. punkts un Dublinas III regulas 28. panta 4. punkts, lasot tos Hartas 6. un 47. panta gaismā, jāinterpretē tādējādi, ka tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā kompetentajai tiesu iestādei nav paredzēts pienākums izdot rīkojumu atbrīvot trešās valsts valstspiederīgo, kurš aizturēts saskaņā ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Direktīvu 2008/115, jo šī persona, kuras aizturēšana sākotnēji tika noteikta ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Dublinas III regulu, netika nekavējoties atbrīvota pēc tam, kad tika konstatēts, ka šis pēdējais pasākums bija kļuvis nelikumīgs.

Par tiesāšanās izdevumiem

62 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/115/EK (2008. gada 16. decembris) par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi, 15. panta 2. un 4. punkts, Eiropas Parlamenta

un Padomes Direktīvas 2013/33/ES (2013. gada 26. jūnijs), ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai, 9. panta 3. punkts, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 604/2013 (2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, 28. panta 4. punkts, lasot tos kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 6. un 47. pantu,

jāinterpretē tādējādi, ka

tie pieļauj valsts tiesisko regulējumu, kurā kompetentajai tiesu iestādei nav paredzēts pienākums izdot rīkojumu atbrīvot trešās valsts valstspiederīgo, kurš aizturēts saskaņā ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Direktīvu 2008/115, jo šī persona, kuras aizturēšana sākotnēji tika noteikta ar pasākumu, kas pieņemts, balstoties uz Regulu Nr. 604/2013, netika nekavējoties atbrīvota pēc tam, kad tika konstatēts, ka šis pēdējais pasākums bija kļuvis nelikumīgs.

[Paraksti]